

Sexton dikter

JAKOBE MANSZTAJN
Sexton dikter

Översättning till svenska från polska av Emi-Simone Zawall, 2018

Umeå, 2018

VERSOPOLIS

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Urval av Erik Jonsson, i samråd med översättaren, för det europeiska samarbetsprojektet Versopolis – www.versopolis.com.

Detta häfte är ej till försäljning utan distribueras enbart genom Littfest – Umeå internationella litteraturfestival, samt inom projektet Versopolis.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Jakobe Mansztajn

FORMGIVNING Johan Hammarström

TRYCKNING tryckning.nu | h:ström – Text & Kultur AB, Umeå, 2018.

JAKOBE MANSZTAJN

Jakobe Mansztajn föddes 1982 i Gdansk, Polen. Han är författare till två diktsamlingar, *Wiedeński high life* (*Vienna high life*, 2009) samt *Studium przypadku* (*Case Study*, 2014). Som poet har han tilldelats flertalet utmärkelser, bland andra Gdynia Literary Prize. För sin andra diktsamling nominerades Mansztajn för Splendor Gedanesis Award och Wisława Szymborska Poetry Award. Vid sidan av sitt författarskap har han drivit, den i Polen mycket populära, bloggen *Make Life Harder*. Jakobe Mansztajn har översatts till engelska, tyska, franska, hebreiska med flera språk.

NARRATION

tsui pen believed in many
parallel time lines, but this too was too little.
sage believes in those low-slung bendy buses
and that, as soon as we get our asses in gear, we'll make it.
it's getting dark, the earth winding up its warm ghetto tongues.
sage seems keen on these kinds of metaphors,
passing round a moist joint says:
fine poetry ruins fine manners.

we're not going to make it. sage gets off the armchair
and puts some music on, though it's almost inaudible,
inaudible full stop in fact and he turns to us to ask:
how do you turn this crap on? we lie, certain of selves,
sure of the floor and the lino, now like a cemetery.

sage puts a finger to the tip of his nose and says:
I can't pretend, this body is becoming a stranger.
we are smiling, finding it funny, feeling the same.
blueberry jelly sets outside our window and sage
is feeling all fine, seeing his imagination become manifest.
he says poems differ from poetry itself by being written down,
that no one has yet managed to write poetry, though he senses it.
he knows that it's best to shut oneself up
in the tight shell of a nut

NARRACJA

tsui pen wierzył w wiele
równoległych linii czasu, ale to i tak za mało.
siwy wierzy w autobusy niskopodłogowe
i że jak ruszymy dupy, to może jeszcze zdążymy.
robi się ciemno i ziemia zwija ciepłe języki blokowisk.
siwemu się takie metafory całkiem podobają,
więc puszcza w obieg mokrego blanta i mówi:
dobre wiersze psują dobre obyczaje.

nie zdążymy. siwy podnosi się z fotela
i włącza muzykę, której prawie nie słycać,
której nie słycać w ogóle, więc pyta:
jak to gównno się włącza? leżymy pewni swego,
pewni podłogi i wykładziny, która teraz jest jak cmentarz.

siwy dotyka palcem czubka nosa i mówi:
nie ukrywam, to ciało staje się obce.
uśmiechamy się, bo to śmieszne, bo wszyscy mamy tak samo.
za oknem tężeje jagodowa galareta i siwemu
robi się przyjemnie na widok tego, co sobie wyobraża.
twierdzi, że wiersze różnią się od poezji zapisem,
bo poezji nikt jeszcze nie napisał, a on ją właśnie czuje.
wie, że najlepiej jest się zamknąć
w ciasnej skorupie orzecha

BERÄTTELSE

tsui pen trodde på flera
parallella tidsförlopp, men det var ändå för lite.
siwy tror på bussar med låga golv
och att vi kanske hinner om vi får tummen ur.
det skymmer och jorden rullar ihop höghusens varma tungor.
siwy gillar sådana metaforer
så han låter en våt joint gå runt och säger:
bra dikter förstör goda vanor

vi hinner inte. siwy reser sig ur fätöljen
och sätter på musik som man nästan inte hör,
som man inte hör alls, och han frågar:
hur sätter man på skiten? vi ligger, säkra på oss själva,
säkra på golvet och på linoleumet som är som en kyrkogård nu
siwy trycker fingret mot nästippen och säger:
jag erkänner, den här kroppen blir allt mer främmande
vi fnissar för att det är kul, för att det är så för alla.
utanför fönstret stelnar blåbärsgelén och siwy
blir nöjd när han ser det han föreställt sig
han säger att dikter skiljer sig från poesi genom att de skrivs ner,
poesi har ingen lyckats skriva ner än, och det är den han känner.
han vet att det är bäst att stänga in sig
i ett trångt nötskal.

NARRATION II

the knife seeks the belly, and so reaches for the hand
- sage mumbles and reaches for the fags in his pocket.
queues keep dicing the landscape every minute or so,
there is a wide, concrete wall, there is the air of peace.
sage likes this neighbourhood, and so doesn't say much.

leaves rattling in the wind, dispersing the stink
and the chesterfield mist, a little buddha floating by.
sage clears his throat and spits. he believes in his pack of
twenty buddhists, each one willing to give his existence
for two digits and a sliver of flame.

someone mutters that this poem is short of rhythm.
sage glances at us, incredulous.
any time he falls silent we make a mess of it.
borges owned language and had rhythm on tap, he says.
the train rolls by once more and once more it's quiet

NARRACJA II

szuka nóż brzucha, więc po rękę sięga
- mamrocze siwy i sięga do kieszeni po szlugi.
są kolejki, które co kilka minut szatkują krajobraz,
jest szeroki, betonowy murek, jest wypoczynek.
siwemu pasują te okolice, więc mówi mało.

liście furkoczą na wietrze, rozganiają smród
i mgiełkę chesterfieldów, w której gnieździ się mały budda.
siwy odchrząka i spluwa. wierzy w paczkę
dwudziestu buddystów, z których każdy odda życie
za dwa palce i strużkę ognia.

ktoś rzuca, że ten wiersz nie posiada rytmu.
siwy spogląda na nas i niedowierza.
wystarczy, że chwilę pomilczy i już robimy syf.
borges miał język w małym palcu a rytm w dupie, twierdzi.
za chwilę nadjeżdża kolejka i znów robi się cicho

BERÄTTELSE II

kniven söker magen, och sträcker sig efter handen
– mumlar siwy och sträcker sig efter cigg i fickan.
pendeltågen klyver landskapet var och varannan minut,
det finns en stor betongmur, det finns vila.
siwy gillar de här trakterna, så han säger inte mycket.

löven snurrar i vinden, de skingrar smutsen
och chesterfielddimman där den lille buddhan byggt sitt bo.
siwy harklar sig och spottar. han tror på sitt paket
med tjugo buddhister som var och en är villig att ge sitt liv
för två fingrar och en låga.

någon slänger ur sig att dikten saknar rytm.
siwy stirrar på oss, misstroget.
så fort han tystnar blir det kaos.
borges hade språket runt lillfingret och rytmen i röven, säger han.
sedan kommer ett nytt pendeltåg och det blir tyst igen

NARRATION III

soon, the estate kiosks will fall and to get our sweets we'll have to run all the way to tesco. sage senses the influence of global markets and the eventual end of lower life forms. *they spit on those like us to them we too are lower life forms.*

vienna high life: it's us sat in front of our estate kiosk munching our sweets. wind wrapped round our faces, as if it was trying to kiss us goodbye. *goodbye and goodnight.* soon the local estate kiosks will fall, the era of easy sweets ending, vienna high life

gone to hell. the division into concepts will blur, so sage says, maybe it's a good thing - high time we started displaying group heroics, as there is safety in numbers. safety in this case will be key

NARRACJA III

niebawem runą osiedlowe kioski i po dropsy będzie trzeba gnać do tesco. siwy czuje niewidzialną rękę rynku i stopniowy upadek mniejszych form. *takim jak my pluje się na głowy, albowiem należymy do mniejszych form.*

wiedeński high life: siedzimy przed kioskiem i wsuwamy dropsy. wiatr owiewa nasze twarze, jakby całował na do widzenia. *do widzenia i dobranoc.* niebawem runą osiedlowe kioski, przeminie era dropsów, wiedeński high life

szlag trafi. podział na kwestie stanie się nieostry, siwy twierdzi, że to nawet dobrze - najwyższy czas zacząć działać jako bohater zbiorowy, bo liczba mnoga jest bezpieczna. bezpieczeństwo w tej sytuacji będzie kluczowe

BERÄTTELSE III

snart slår kvarterskioskerna igen och man kommer att
behöva springa till tesco för att köpa drops. siwy känner till
marknadens osynliga hand och de lägre formernas
gradvisa undergång. *sådana som vi spottar de i ansiktet,
eftersom vi tillhör de lägre formerna.*

vienna high life: vi sitter framför kiosken
och stoppar i oss drops. vinden blåser oss i ansiktet,
som om den kysste oss hej då. *hej då
och god natt.* snart slår kvarterskioskerna igen,
dropsens epok upphör, vienna high life

åt helvete. saker och ting blir svåra att
skilja på, tror siwy, det är kanske till och med bra –
det är hög tid att börja uppträda som kollektiv hjälte
för fler ger trygghet.
tryggheten i det här fallet blir avgörande

THE BALLAD OF A CORPSE

the clue in the sentence is the corpse. so real,
so deep inside. we are the privileged ones,
we can look it over, lend it an ear, poke at it
and conclude: *ho ho his death out of breath,*

no hammering heard, and only the lingering
echo on the ward, the duty nurse pushing linen
left behind the dead on a trolley, death stained
bedding and that echo hanging around like stink.

the corpse was right, they leave nothing behind -
a brilliantly white sheet, enough to sting the eyes,
they clear the fruit off the bedside cupboard,
its insides emptied, the body hidden in shame.

once more they will glance at the empty bed,
this time thinking more fondly of the corpse,
and a tear will form — heavy, rather clumsy,
and together they'll weep over the grand order

BALLADA O TRUPIE

clue tego zdania to trup. trup nie udaje,
jest w środku. mamy to szczęście,
możemy się przyjrzeć, przyłożyć ucho,
zastukać i stwierdzić: *ni hu hu po tchu,*

ni słychu bicia, i tylko po sali wlecze się
echo, salowa pcha wózek z pościelą
po zmarłym, brudna po zmarłych jest pościel
i echo się wlecze jak smród.

rację miał trup, że nic nie zostawią —
płótno bielutkie, aż w oczy zaszczypie,
z szafki przy łóżku sprzątną owoce,
szafkę opróżnią, ciało ukryją ze wstydem.

jeszcze raz zerkną na puste pościelanie,
tym razem czulej pomyślą o trupie,
i łza się zakręci - ciężka, niezdarna,
i wspólnie nad wielkim zapłaczą porządkiem

BALLADEN OM LIKET

nyckeln i den här meningen är liket. liket låtsas inte,
det ligger bara här. vi har tur,
vi kan titta på det, lägga örat till,
knacka på och bekräfta: *knack, knack inget snack,*

inga hjärtslag hörs, och på avdelningen hänger
ekot kvar, städerskan drar vagnen med den dödas
sänglinne, sänglinnet är smutsigt av död,
och ekot hänger kvar som en stank.

liket hade rätt, de lämnar ingenting kvar
lakanet är så vitt att det nästan svider i ögonen
de städar bort frukterna från skåpet vid sängen,
skåpet töms, skamsset skyler man över kroppen.

än en gång betraktar de den tomma sängen,
den här gången tänker de lite ömmare på liket,
tårar tar form – tunga och klumpiga,
och tillsammans gråter de över den väldiga ordningen

TYBER

for me, for you and for whomever

they suggest we tidy up: gather up the kites,
roll up left-over posters of old heroes.
store: the tricycle, the lego first aid kit,
bin: hollow drink cans from our western fable.
all puny bric-a-brac, cluttering up the hallway,
shove against the wall. bring up from storage:
a few jars for winter, a camping bed, a blanket.
systematically making headway for the future.
finally make a concerted play for happiness,
such as it is, not as it is sought. between the
basement and the stairs experience tragedy.
one which, though small, is crushing

TYBER

sobie, tobie i komu tam

proponują porządek: pozbiierać latawce,
postery dawnych bohaterów zwinąć w rolkę.
do piwnicy znieść: rowerek, apteczkę z lego,
kolorowe puszki z biblijnego rfn wyrzucić.
cały drobny majdan, co zagraca przejście,
przesunąć pod ścianę. z piwnicy przynieść:
kilka słoików na zimę, polowe łóżko, koc.
systematycznie wchodzić w przyszłość.
opowiedzieć się wreszcie za szczęściem,
jakie jest, a nie jakiego się szuka. między
piwnicą a schodami przeżyć tragedię.
jedną z tych niewielkich, choć doszczętną

TIBERN

till mig, till dig, och vem som helst

de föreslår att vi städar: samlar in pappersdrakarna,
rullar ihop alla posters med gamla idoler.
bär ner i källaren: barncykeln, legoapoteket,
kastar bort: de färggranna burkarna från det bibliska brd.
skjuter in allt krimskrams som belamrar gången
mot väggen. hämtar från källaren:
några glasburkar för vintern, en tältsäng, en filt.
systematiskt: gå in i framtiden.
för att äntligen välja lyckan,
sådan den är, och inte sådan vi sökt den. mellan
källaren och trapporna genomleva en tragedi.
en som inte är stor, men total

BIBLICAL FIGURES

this coincidence has a name: the perpetrator
will soon enough alter you and me and then
puddles will fall and we'll pretend we're carl lewis
when he won his fourth medal at the olympics
imagine longing for something so bad you die.
we'll then think children will be born of this
there's always children if not always parents
we'll cradle one another for a while yet
as complete as god as empty as cathedrals

POSTACI BIBLIJNE

ten przypadek ma swoją nazwę: popełniacz
niebawem odmieni ciebie i mnie i wtedy
spadną kałuże przez które będziemy udawać carla lewisa
jak wygrał swój czwarty medal na olimpiadzie
wyobrażasz sobie tak tęsknić że umrzeć?
pomyślimy wówczas będą z tego dzieci
zawsze są jakieś dzieci nie zawsze są rodzice
jeszcze przez chwilę będziemy się kołysać
pełni jak bóg opustoszała jak katedra

BIBLISKA GESTALTER

detta kasus har sitt namn: förgenativat
kommer det snart att böja dig och mig och då
ramlar pölar ner och vi kommer att låtsas vara carl lewis
när han vann sin fjärde olympiska medalj
kan du tänka dig att längta så mycket att du dör?
sedan får fundera på om det blir barn av det här
det finns alltid barn inte alltid föräldrar
vi kommer att vagga varandra en stund till
fullkomliga som gud tomma som katedraler

A POEM ABOUT LYING IN BED TOGETHER

a poem about lying in bed together begins
in gdansk central train station. it's late,
morning really, and only now can we see
how little has changed since yesterday.
pigeons, those court shysters, racing along the ledges
like children; the red brick is black still
and crumbling as if it were coal.
train guards pleading one last time against privatisation,
for what will happen to us all. and I too
am afraid, and so go back to the pigeons, and you, and you
still missing and I feel like the cat from that poem,
seeing as I still don't know if you'll come.
an idea comes to me, both ideas.
I put my cap on, hang around a little longer

WIERSZ O LEŻENIU W ŁÓŻKU RAZEM

wiersz o leżeniu w łóżku razem rozpoczyna się
w gdańsku na dworcu głównym. jest późno,
właściwie rano i dopiero teraz widać,
jak niewiele się od wczoraj zmieniło.
gołębie, dworskie obsrajduchy, ganiają się po gzymsach
jak dzieci; czerwona cegła nadal jest czarna
i kruszeje jakby była z węgla.
sokiści po raz ostatni pana proszą, aby nie niszczyć
własności spółki,
bo gdzie się wszyscy podziejemy. i ja też
się boję, więc wracam do gołębi, a ty, a ciebie
jeszcze nie ma i czuję się całkiem jak kot z tego wiersza,
bo nawet nie wiem czy będziesz.
przychodzi mi do głowy pomysł, oba pomysły.
wkładam czapkę i kręcę się jeszcze chwilę

DIKT OM ATT LIGGA I SÄNGEN TILLSAMMANS

dikten om att ligga i sängen tillsammans börjar
i gdańsk på centralstationen. det är sent,
egentligen tidigt och först nu ser man
hur lite som förändrats sedan igår.
duvorna, stationsskitarna, jagar varandra längs listverken
som barn; det röda teglet är alljämt svart
och vittrar som kol.
stationsvakterna ber för sista gången att den den allmänna egendomen inte
ska förstöras
för var ska vi alla ta vägen. jag är också
rädd, så jag återvänder till duvorna, och dig, och du
är fortfarande inte här och jag känner mig som katten från den där dikten,
för jag vet inte ens om du kommer.
jag får en idé, två idéer.
jag sätter på mig mössan och driver omkring en stund till

THE VANISHING

I start by stepping out onto the balcony. then say to myself:
at the end of this room there is a balcony. you can try to
exit, get some air, perhaps something more.
inhale, though maybe not. freeze like those bony
railings holding me back. you won't believe it,
but the mercury in gdansk is showing minus thirty.
winter has caught even those most warmly dressed,
even them, which sort of brings us closer together.

here in gdansk the deal is this: nothing is
where it ought to be, everything is elsewhere.
you're gone another month, another month
rolling over me like a tank. there was a war,
it's said all the escape routes were gunned down.
I was going to write you, say it's fine now. I walk a lot,
slowly coming to. still trying to catch up on sleep,
only that permanently dripping tap is a little loud.

it begins with a vanishing. I don't panic, telling myself:
things are still ongoing. breakfast, studies,
the future. that I can wait, seeing as nothing is
for certain. that I will wait, and when again you fail
to appear, I will go out onto the balcony, searching you
out somewhere between the station and the end credits,
making sure that which hurts, the pebble caught
between toes in a shoe, still feels like some reward

ZNIKNIĘCIE

zaczyna się od wyjścia na balkon. mówię sobie:
na końcu tego pokoju jest balkon. można spróbować
wyjść, przewietrzyć się, może coś więcej.
pooddychać, chociaż nie. zaziębic się jak te chude
barierki, które mnie trzymają. nie uwierzysz,
ale słupek w gdańsku wskazuje minus trzydzieści.
zima dopadła nawet najlepiej ubranych,
nawet najlepiej ubranych, co jakby nas zbliża.

tutaj, w gdańsku, sprawy mają się tak: nic nie jest
na swoim miejscu, wszystko jest gdzie indziej.
nie ma cię kolejny miesiąc, kolejny miesiąc
przewala się po mnie jak czołg. podobno była wojna,
podobno rozstrzelano wszystkie uciezki.
miałem ci napisać, że już w porządku. dużo wychodzę,
powoli wracam do siebie. próbuję odespać,
tylko ten wiecznie ciekący kran jest za głośno.

zaczyna się zniknięciem. nie panikuję, mówię sobie:
rzeczy dzieją się nadal. śniadanie, studia,
przyszłość. że mogę zaczekać, bo nic nie jest
na pewno. że zaczekam, a kiedy znów nie przyjdiesz,
wyjdę na balkon odszukać cię gdzieś
pomiędzy dworcem a napisami końcowymi,
upewnić się, że to, czym bolisz, ten mały kamień
między palcami w butcie, to wciąż nagroda

FÖRSVINNANDET

det börjar med att jag går ut på balkongen: sedan säger jag till mig själv:
där rummet slutar finns en balkong, man kan försöka
gå ut, få lite luft, kanske något mer.
andas lite, eller helst inte. bli nedkyld som det där tunna
räcket som håller mig. du kommer inte att tro det,
men termometern i gdańsk visar minus trettio.
till och med de bäst klädda har drabbats av vintern
till och med de bäst klädda, det kanske för oss närmare varandra.

så här är det i gdańsk: inget är
där det brukar vara, allt är någon annanstans.
du är borta ännu en månad, ännu en månad
rullar över mig som en pansarvagn. det sägs att det varit krig,
det sägs att man skjutit sönder alla flyktvägar
jag skulle skriva till dig att allt är som det ska nu. jag går ofta ut,
håller sakta på att bli mig själv igen. försöker ta igen sömnen,
men blir störd av den evigt läckande kranen.

det börjar med ett försvinnande, jag får inte panik, jag säger till mig själv:
saker och ting händer fortfarande, frukosten, studierna,
framtiden. att jag kan vänta, för inget är
säkert. att jag kan vänta, och när du inte kommer igen
går jag ut på balkongen för att leta efter dig någonstans
mellan stationen och eftertexten
för att försäkra mig om att det som gör ont i dig, den där lilla stenen
mellan tårna i skon, fortfarande känns som ett pris

AN ADULT PAUL CELAN WAVERS OVER A GLASS

this is how it starts, a tiny awfulness, and this
how it ends: a spider, a table, an oilcloth, the spider
trapped beneath an upturned glass. once upon
a time I was braver, I would have swept you aside

with a wave of a book, but today
I lack confidence and am just afraid
of you taking a stroll across my eyelid
when asleep, and that is all I can think about,

that there's no way out of here, a tiny awfulness,
that this is how it starts and how it ends:
you and me in this trifling, final scene,
your tiny being and my minute fear.

DOROSŁY PAUL CELAN WAHA SIĘ NAD SZKLANKĄ

tak to się zaczyna, straszniutki, i tak
to się kończy: pająk, stół, cerata, pająk
uwięziony pod szklanką. niegdyś
byłem dzielniejszy, byłbym cię zmiotł

jednym ruchem książki, ale dziś
już mniej mam pewności i tylko się boję
twojego przez moją powiekę spaceru,
gdy zasnę, i tylko o tym teraz myślę,

że nie ma stąd wyjścia, straszniutki,
że tak to się zaczyna i tak to się kończy:
ty i ja w tej błahej, ostatecznej scenie,
twoje małe istnienie i mój malutki strach.

EN VUXEN PAUL CELAN DRÖJER VID ETT GLAS

så här börjar det, läskiga, och så här
slutar det: spindel, bord, vaxduk, spindel
inspärрад i ett glas. en gång
var jag modigare, jag skulle ha borstat bort dig

med en en bok, men idag
är jag mindre självsäker och bara rädd
för din vandring över mitt ögonlock
när jag somnat, och det är det enda jag tänker på nu,

att det inte finns någon utväg, läskiga,
att det börjar så och slutar så:
du och jag i den här obetydliga slutscenen,
din lilla existens, och min lilla rädsla

KURT MEETS COURTNEY FOR THE FIRST TIME

I was your fan, even before you became
mine, I was sitting in an armchair as deep
as a bath when it hit me, look
how it hit me, since then

I don't sleep too good, actually I'm
not sleeping at all — in an armchair as deep
as a bath and I'm choking, choking
with every breath, listen,

how silly it sounds, even
in a poem, where my guard is down:
I was sitting in an armchair as deep
as a well

and your hands on my throat, as
they say in songs, this is not a lyric,
since then I don't sleep well at all.

KURT PO RAZ PIERWSZY SPOTYKA COURTNEY

byłem twoim fanem, zanim ty zostałeś
moim, siedziałem w głębokim jak wanna
fotelu, gdy uderzyło mnie, popatrz,
jak mnie uderzyło, od tamtej pory

nie śpiam zbyt dobrze, właściwie
nie śpiam — w głębokim jak wanna
zostałem fotelu i duszę się, duszę się
z każdym oddechem, posłuchaj,

jak śmiesznie to brzmi, nawet
w wierszu, gdzie gardę mam niżej:
w głębokim jak studnia siedziałem fotelu

i dłonie twoje na szyi mojej, jak
w słowach piosenki, to nie jest piosenka,
od tamtej pory nie śpiam zbyt dobrze.

KURT TRÄFFAR COURTNEY FÖR FÖRSTA GÅNGEN

jag var ditt fan innan du blev
mitt, jag satt i en fåtölj som var djup
ett badkar, när det slog mig, titta,
när det slog mig, sedan dess

sover jag inte särskilt bra, jag sover
egentligen inte alls – i en fåtölj djup som
ett badkar och jag kvävs, jag kvävs
i varje andetag, lyssna

hur lustigt det låter, till och med i
dikten där jag har garden sänkt
i en fåtölj djup som ett badkar satt jag

och jag hade dina händer kring min hals som
man sjunger i sångerna, det här är ingen sång,
för jag inte sover särskilt bra.

THE WORLD OF ASSOCIATIONS IS CRUEL, ERGO TED HUGHES
WAKES EARLIER THAN USUAL

I was going to ask: where did you go to
and who vanishes right in the middle
of the night without leaving as little
as a note? I wanted to ask: what

about the cats, who now owns all our
shared books, shared records,
shared life? Death may be
a cure, but it doesn't say

where to dump our things, what to do
with my hands come a weak dawn,
when the day goes up in flames,
when light turns mad.

ŚWIAT SKOJARZEŃ JEST OKRUTNY, CZYLI TED HUGHES BUDZI
SIĘ WCZEŚNIEJ NIŻ ZWYKLE

miałem zapytać: dokąd odeszłaś
i kto odchodzi w samym środku
nocy, nie pozostawiając nawet kartki
na łódźce? miałem zapytać: co teraz

z kotami, do kogo należą
wspólne książki, wspólne płyty,
wspólne życie? śmierć być może
jest lekarstwem, ale nie jest odpowiedzią,

dokąd wynieść później rzeczy, co robić
z rękoma, gdzie się podziać bladym świtem,
gdy dzień staje w płomieniach,
gdy światło zaczyna wariować.

ASSOCIATIONSVÄRDLEN ÄR GRYM, ALLTSÅ VAKNAR TED HUGHES
TIDIGARE ÄN VANLIGT

jag hade tänkt fråga: vart tog du vägen
och vem försvinner mitt i
natten, utan att ens lämna en lapp
på kylskåpet? jag hade tänkt fråga: vad händer nu

med katterna, vems är
de gemensamma böckerna, de gemensamma skivorna,
det gemensamma livet? döden kanske
lindrar, men den säger inte

vart man ska bära de gamla sakerna, vad ska man göra
med händerna, vad ska man lägga den bleka gryningstimmen
när dagen står i brand,
när ljuset blir vansinnigt.

A VISIT

once upon a time, some friends visited
with a bar of chocolate and some wine —
we couldn't not ask them in, we couldn't
not look deep into their eyes, and say:

you came in such weather, and we haven't
even got apple pie to serve up. The weather
that day was truly a millstone around our necks,
all morning we spent in bed, all afternoon too

we spent in bed, but we couldn't not ask
them in and not say to them: you came,
even though our son died, and although
he was too small for wine, he loved his chocolate.

ODWIEDZINY

któregoś dnia odwiedzili nas znajomi,
przyszli z czekoladą i butelką wina —
nie mogliśmy ich nie przyjąć, nie mogliśmy
nie spojrzeć im głęboko w oczy, mówiąc:

przyszliście w taką pogodę, a my nie mamy
nawet szarlotki. pogoda tego dnia istotnie
była jak kamień młyński u szyi, cały poranek
spędziliśmy w łóżku, całe popołudnie

spędziliśmy w łóżku, ale nie mogliśmy
ich nie przyjąć i nie powiedzieć: przyszliście,
choć właśnie umarł nam synek, wprawdzie
na wino był za mały, za to uwielbiał czekoladę.

ETT BESÖK

en dag fick vi besök av några vänner
de kom med choklad och en flaska vin –
vi var tvungna att be dem stiga in, vi var tvungna
att se dem i ögonen och säga:

ni kom i ett sådant väder och vi har inte
ens äppelkaka. vädret den här dagen var verkligen
som en kvarnsten kring halsen, hela morgonen
tillbringade vi i sängen, hela förmiddagen

tillbringade vi i sängen, men vi var tvungna
att ta emot dem, vi kunde inte säga: ni kom,
trots att vår son nyss dött, han var för liten
för vin, men han älskade choklad.

RING RING

once upon a time, some friends visited
though not a soul was in the house, that was
what we shouted from behind bolted doors,
for it was true — only a whistling draft

and two shadows left inside, ever since
the sun had set, ever since our son died,
but it's still ring ring and like eels we tried
to wriggle our way out of it: out of our poor

hygiene and incomplete diet, out of all
the choices made since our son died, but it's
only the guilty who explain, our ears ringing,
ring ring, which only made things worse.

DZYŃ DZYŃ

któregoś dnia odwiedzili nas znajomi,
choć w domu żywej duszy, tak
im wołaliśmy przez zaryglowane drzwi,
albowiem istotnie — tylko świst przeciągu

i dwa cienie w środku, odkąd zaszło
słoneczko, odkąd umarł nam synek, lecz oni
dalej dzyń dzyń i gęsto jak piskorze
musieliśmy się tłumaczyć: z wybiórczej

higieny i nie najlepszej diety, ze wszystkich
wyborów, odkąd umarł nam synek, a tylko
winny się tłumaczy, dzwoniło nam w uszach,
dzyń dzyń, co tylko pogarszało sprawę.

RING RING

en dag fick vi besök av några vänner
trots att inte en själ var hemma, det var det
vi ropade till dem genom den reglade dörren,
för det var sant – bara ett vinande drag

och två skuggor därinne, sedan
solen gått ner, sedan vår son dog, men de
fortsätter ring ring och vi var tvungna att slingra
oss som ålar för att förklara: på grund av sparsam

hygien och bristfällig diet, på grund av alla
val, sedan vår son dog, och bara
den skyldige förklarar sig, det ringde i våra öron,
ring ring, vilket bara gjorde saker värre

CRACKING

once upon a time, some friends came round,
said: no more of this repose, we have a wee
surprise for you: a drop of liquid sunshine,
a fine bit of cognac. but that day was the worst

of the worst, not suitable for dancing, not
even for sitting up on a sofa, but our voice
was unclear, our voice was as good as
utterly gone, and before something,

anything, that we're out of sorts, that
our son went and died next door, in a word —
before we could form a sentence, it was
too late, hearts cracking like glass, crack.

PĘKANIE

któregoś dnia odwiedzili nas znajomi,
mówią, koniec leżenia, mamy dla was
niespodziankę: słoneczka kapeczkę —
wyborny koniaczek. a dzień był ze złych

najgorszy, nie nadawał się do tańca, nawet
do siedzenia na kanapie prosto, ale głos
mieliśmy niewyraźny, prawie głosu
nie mieliśmy wcale, i nim coś,

cokolwiek, że nie w sosie, gdyż w pokoju
obok właśnie synek nam doumarł, słowem —
nim się w zdanie zebraliśmy, było już
za późno, serce jak butelka pękło, bęc.

SPRICKAN

en dag fick vi besök av några vänner,
de sa, slut på vilan, vi har en överraskning
till er: en droppe solljus –
en fin konjak. och av alla dåliga dagar var den här

den värsta, den dög inte till dans, inte ens
till att sitta upprätt i en soffa, men våra röster
var otydliga, vi hade knapp några
röster alls, och framför något,

vad som helst, vi var inte på humör, eftersom
vår son nyss dött i rummet intill, med ett ord –
innan vi kunde säga något var det redan
för sent, hjärtat sprack som en glasflaska, krasch

NOTHING PERSONAL

the world of connotations is cruel — a sign is lit over the apartment, or to be precise it isn't lit, but instead blinks neurotically like a bulb over a liquor store (though this isn't the happiest

of connotations). outside the apartment, dariusz, our accident of the imagination and victim of loose associations, all of which hurt dariusz's head and all of dariusz hurts, as if it was gripe

or some little regret that though he sort of knows the narrator of this poem, he is not elsewhere, or more precisely: he's not on a beach close to bikini, with a prettier view and kinder connotations.

NIC OSOBISTEGO

świat skojarzeń jest okrutny — świeci napis nad mieszkaniem, a dokładnie to nie świeci, tylko mruga neurotycznie jak żarówka w monopolu (choć to nie jest najszczęśliwsze

porównanie). przed mieszkaniem sterczy dariusz — wypadkowa wyobraźni i ofiara luźnych asocjacji, od których boli dariusza głowa i cały dariusz boli dariusza, jakby kolka

lub jakby żałował, że pomimo znajomości z narratorem tego wiersza, nie ma go gdzie indziej, a dokładnie: nie ma go na plaży w okolicach bikini, skąd lepszy miałby widok i cieplejsze skojarzenia.

INGET PERSONLIGT

associationsvärlden är grym – lyser skylten
över lägenheten, eller rättare sagt lyser den
inte utan blinkar bara neurotiskt som en glödlampa
i spritbutiken (även om det inte är den bästa

liknelsen). utanför lägenheten hänger
dariusz – en slumpmässig föreställning och ett offer för
lösa associationer, som gör ont i dariuszs
huvud och hela dariusz gör ont av dariusz, som kolik

eller som om han beklagade att han trots sin bekantskap
med den här diktens berättare inte befinner sig någon annanstans,
eller mer exakt: att han inte befinner sig på en strand nära en
bikini med bättre utsikt och varmare associationer.

A SCENE IN A LIVING ROOM

it is hard to say how it will end. all we know
for now: a grown man is sitting opposite
a suddenly adult child, saying little, actually
nothing at all, a moment ago both experienced

a tragedy (the former's son fell out of a window,
the latter's little brother skipped out the window)
and it is hard to tell which one is right now
feeling more unwell and who will be left

feeling so the longest. what is known: the man
opposite the adult child in another springtime
in the same room, again they can't find a common
tongue, a moment ago tragedy struck them both.

SCENA W DUŻYM POKOJU

trudno powiedzieć, jak to się skończy. tyle wiadomo
na razie: dorosły mężczyzna siedzi naprzeciw
dorosłego nagle dziecka i mówią niewiele, właściwie
nie mówią, przed chwilą obaj przeżyli

tragedię (pierwszemu synek wypadł przez okno,
drugiemu przez okno dał nogę braciszek)
i trudno powiedzieć, któremu z nich bardziej
jest teraz niedobrze i kto z tym zostanie

na dłużej. tyle wiadomo: dorosły mężczyzna
naprzeciw dorosłego dziecka kolejną wiosenkę
w tym samym pokoju i znów nie znajdują
wspólnego języka, przed chwilą obaj przeżyli tragedię.

EN SCEN I VARDAGSRUMMET

det är svårt att säga hur det ska sluta. så mycket vet man
just nu: en vuxen man sitter framför
ett plötsligt vuxet barn och de säger inte mycket, de säger
egentligen ingenting alls, för en stund sedan

drabbades de båda en tragedi (den förres son föll ut genom fönstret
den senares lillebror rymde genom fönstret)
och det är svårt att säga vem av dem som just nu
mår sämst och vem av dem som kommer att känna

så långst. så mycket vet man: att mannen
framför det vuxna barnet också nästa vår sitter
i samma rum och att de än en gång inte finner
ett gemensamt språk, när de drabbas av tragedin

